

DATOS IDENTIFICATIVOS

Expresión corporal e danza

Materia	Expresión corporal e danza			
Código	P02G050V01402			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Fernández Villarino, María de los Ángeles			
Profesorado	Fernández Villarino, María de los Ángeles			
Correo-e	marianfv@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e ao deporte con atención ás características individuais e contextuais das persoas
A2	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica de actividade física e deporte entre a poboación escolar
A3	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, na proposta de tarefas nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e o deporte
A4	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde dos escolares debido á práctica de actividades físicas inadecuadas
A5	Capacidade para planificar, desenvolver e avaliar a realización de programas de deporte e actividade física escolar
A6	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e do deporte
A18	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado, para cada tipo de actividade que practique a poboación de adultos, maiores e discapacitados
A25	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de actividades físico-deportivas recreativas
A27	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica das actividades físico-deportivas recreativas para toda a poboación
B1	Conceptualización e identificación do obxecto de estudo das Ciencias da Actividade Física e do Deporte
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte
B3	Coñecemento e comprensión dos factores fisiolóxicos e biomecánicos que condicionan a práctica da actividade física e o deporte
B4	Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte
B5	Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre a estrutura e función do corpo humano
B6	Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano
B7	Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana
B8	Coñecemento e comprensión da estrutura, función e desenvolvemento das diferentes manifestacións da motricidade humana
B9	Coñecemento e comprensión dos fundamentos do exercicio físico, xogo motor, danza, expresión corporal e actividades na natureza
B11	Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional

B14	Utilización da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións
B15	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuais das persoas
B16	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte
B18	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte
B21	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físico-deportivas
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo
B26	Adaptación a novas situacións, á resolución de problemas e á aprendizaxe autónoma

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
- Coñecer os fundamentos básicos da expresión corporal e da danza.	A1 A2 A3 A4 A5	B5 B6 B7 B8 B9
- Entender a expresión corporal e a danza como medio de comunicación interpersoal.	A1 A3 A5	B4 B7 B8 B9
- Diferenciar os compoñentes da expresión corporal e a danza e o seu contido educativo.	A1 A2 A5 A6	B1 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B15 B16 B25 B26
- Ser capaz de planificar e programar actividades de Expresión Corporal e Danza	A1 A3 A4 A5 A6 A27	B8 B9 B15 B21 B26
- Buscar información e recursos para actuar ante as dificultades de práctica motriz dos alumnos	A1 A4 A18	B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B14
- Ser capaz de planificar para avaliar	A1 A2 A5 A25	B15
- Favorecer o traballo en equipo		B25 B26
- Fomentar no alumnado actitudes de respecto á diversidade e á interculturalidade		B9 B11 B13 B15 B18 B24 B26

Contidos

Tema	
Teórico. 1. A expresión corporal e a danza no contexto educativo	1.1 A expresión corporal e a danza nos diferentes curriculums educativos 1.2. Obxectivos e bloques de contidos 1.3. Carácter global e interdisciplinar 1.4. A expresión corporal e a danza como medio de integración
Teórico. 2. Consideracións básicas en torno ao corpo e a comunicación	2.1. O corpo 2.1. A linguaxe do corpo
Teórico. 4. Expresión corporal. Aproximación conceptual e formulación didáctica	3.1. Presupostos teóricos da expresión corporal. 3.2. Didáctica da expresión corporal
Teórico. 3. As dimensións e os compoñentes do movemento expresivo	4.1. Os preliminares 4.2. A dimensión corporal 4.3. A toma de conciencia do corpo expresivo 4.4. A dimensión espacial 4.5. A dimensión temporal 4.6. A dimensión dinámica 4.7. A dimensión extensiva 4.8. A dimensión relacional
Teórico. 5. Aproximación á danza como manifestación corporal expresiva	5.1. Primeiras reflexións ao redor da danza e a súa relación coa expresión corporal 5.2. Breve revisión histórica da evolución da danza
Teórico. 6. Formulación didáctica da danza	T.6.1. Orientacións en practica da danza T.6.2. Didáctica da danza
Teórico. 7. Práctica e a análise da danza educativa	T.7.1. Os contextos da danza educativa T.7.2. As unidades estruturais e a danza educativa T.7.3. A danza educativa e as habilidades expresivas
Práctico. 1. Presentación e coñecemento do grupo	P.1.1. O grupo clase ante as actividades de expresión corporal e danza P.1.2. Presentación e coñecemento do grupo
Práctico. 2. Ritmo	P.2.1. Ritmos internos e ritmos externos P.2.2. Compoñentes do ritmo desde o punto de vista musical P.2.3. Adaptación do movemento a diferentes ritmos musicais P.2.4. Valoración expresiva do movemento e do ritmo
Práctico. 3. Espazo	P.3.1. Valoración expresiva do espazo p.3.2. Análise dos compoñentes do espazo P.3.3. Tipos de espazos P.3.4. Figuras e volumes
Práctico. 4. O corpo e o movemento	P.4.1. Aproximación á danza clásica P.4.2. Colocación corporal P.4.3. Elementos básicos P.4.4. Características e recursos educativos da danza clásica
Práctico. 5. Danzas dos animais	P.5.1. A danza educativa e o traballo interdisciplinar P.5.2. Danzas dos animais
Práctico 6. Danzas do Mundo	P.6.1. A danza educativa e o traballo intercultural. P.6.2. Danzas do mundo
Práctico 7. Composición coreográfica	P.7.1. Proceso de construción Coreográfica

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	30	15	45
Prácticas de laboratorio	30	30	60
Resolución de problemas e/ou exercicios	12	12	24
Traballos tutelados	8.5	8.5	17
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Traballos e proxectos	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Sesión maxistral	Exposición da profesora sobre as ideas e contidos básicos da materia
Prácticas de laboratorio	Vivenciación dos contidos prácticos da materia guiados pola profesora
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exporanse pequenas tarefas e problemas que se resolverán virtualmente mediante a plataforma de teleformación Tem@. Ademais realizarase unha coreografía final e puntualmente traballarase sobre artigos científicos relacionados coa materia e que proporcionará a profesora
Traballos tutelados	Todos os traballos necesarios para a superación da materia serán tutelados no seu transcurso, ben de maneira presencial cando se desenvolvan deste xeito; ben de maneira virtual.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realizaranse, ademais das titorías específicas para a materia, a través do correo electrónico e do uso da plataforma de teleformación Tem@
Traballos tutelados	Realizaranse, ademais das titorías específicas para a materia, a través do correo electrónico e do uso da plataforma de teleformación Tem@
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realizaranse, ademais das titorías específicas para a materia, a través do correo electrónico e do uso da plataforma de teleformación Tem@
Traballos e proxectos	Realizaranse, ademais das titorías específicas para a materia, a través do correo electrónico e do uso da plataforma de teleformación Tem@

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Elaboración dun mapa conceptual dos contidos da materia que se elaborará ao longo do curso e que se defenderá mediante exposición oral ao finalizar os contidos	50
Resolución de problemas e/ou exercicios	A realización de tarefas propostas sobre artigos científicos e a resolución de investigacións respecto dos contidos da materia	0
Traballos e proxectos	Neste apartado valoraremos o proceso de construción coreográfica e o resultado da mesma. Ponderarase neste apartado o proceso cun 80% e o resultado cun 20%. O proceso controlarse coa elaboración, por parte do profesorado, dun diario individualizado de cada grupo, das sesións desenvolvidas para a elaboración da coreografía	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

A cualificación final da materia calcularase a partir da suma das notas parciais de cada metodoloxía de avaliación, é dicir: mapa conceptual (50%) + valoración do proceso de elaboración da coreografía (50%); a condición de que se supere o 50% de cada unha das partes. Cando o alumno necesite de máis dunha convocatoria para superar a materia, gardaranse notas parciais durante a segunda edición da convocatoria; é dicir, na convocatoria de xullo manteranse aquelas notas parciais que o alumnado teña superadas, e só presentarán aquelas que non superaron. Polo tanto, para as demais convocatorias, o alumnos deberá concorrer a unha proba escrita de pregunta curta para superar a materia.

Bibliografía. Fontes de información

Sefchovich, G., **Expresión corporal y creatividad**, 2005,

Learreta Ramos, B.; Ruano Arriaga, K. y Sierra Zamorano, M.A., **Didáctica de la expresión corporal: talleres monográficos**, 2006,

Martínez López, E., **Ritmo y expresión corporal mediante coreografías**, 2006,

Motos Teruel, T., **Prácticas de la expresión corporal**, 2007,

Trias, N.; Pérez, S. y Araújo, J., **Juegos de música y expresión corporal**, 2007,

Chazín, S.M., **Juegos de expresión corporal para niños**, 2007,

Montesinos Ayala, D., **La expresión corporal. Su enseñanza por el método natural evolutivo**, 2004,

Markessinis, A., **Historia de la Danza desde sus orígenes**, 1995,

Castañer, M. y Camerino, O., **Unidades didácticas para primaria I. Bailando en la escuela. El cuerpo expresivo. Material alternativo y percepción**, 1992,

Ortiz Camacho, M.M., **Expresión corporal: una propuesta didáctica para el profesorado de educación física**, 2002,

García Ruso, H., **La danza en la escuela**, 1997,

Motos Teruel, T., **Iniciación a la expresión corporal: una propuesta didáctica para el profesorado de educación física**, 1983,

Learreta Ramos, B., **Los contenidos de la expresión corporal**, 2005,

Santiago Martínez, P., **Expresión corporal y comunicación: teoría y práctica de un programa**, 2004,

Kalmar, D., **¿Qué es la expresión corporal?: a partir de la corriente de trabajo creada por Patricia Stokoe**, 2005,

Viti, E., **la danza per i Bambini: metodologia della danza educativa**, 2006,

Recca, M., **¿Qué es la danza-movimiento terapia?: el cuerpo en danza**, 2005,

Abad Carlés, A., **Historia del ballet y la danza moderna**, 2004,

Castañer, M., **Expresión corporal y danza**, 2000,

Recomendacións
